

PHEGEA

driemaandelijks tijdschrift van de
VERENIGING VOOR ENTOMOLOGIE
van de
Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen

Redaktieadres : W. De Prins, Diksmuidelaan 176, 2600 Berchem. Tel. : 031 - 22.02.35

Jaargang 8

april 1980

Nummer 2

DE NACHTVLINDERFAUNA VAN ANTWERPEN- LINKEROEVER

(Joris JANSSENS)

Eind 1976 werd gestart met een uitgebreid onderzoek naar het voorkomen van nachtvlinders te Antwerpen-Linkeroever. Dit was voornamelijk het gevolg van de ontdekking, dat de tunnel voor fietsers die Antwerpen met de Linkeroever verbindt, het 'dagverblijf' vormt voor vele 's nachts vliegende insecten. Deze worden door de verlichting van de ingangen aangetrokken en geraken alzo in de tunnelgangen verzeild. Al snel bleek dat er heel wat meer te vinden was dan wat men zou verwachten in de onmiddellijke omgeving van de stad. Dit vormde dan ook een goede stimulans om de tellingen verder te zetten. In de loop van drie jaar werden 207 soorten nachtvlinders gevonden en ongeveer 3 400 exemplaren. Deze interessante resultaten zijn hoogstwaarschijnlijk te danken aan de min of meer speciale biotopen die we op Linkeroever aantreffen. Enerzijds bevinden er zich nog enige resten van een oevervegetatie langs de Schelde, met planten zoals riet, dotterbloem, zeeaster en zeebies, en anderzijds zijn er de kenmerkende zandopspuitingen. Op de braakliggende stukken heeft zich spontaan een vegetatie ontwikkeld die typisch is voor de duinen.

Deze twee biotopen en hun overgangen in elkaar maken in hoofdzaak de onmiddellijke omgeving van de tunnel uit, samen met de nagenoeg nergens ontbrekende aanplantingen van sierstruiken en bomen. Deze plantengemeenschappen herbergen elk hun typische 'vlindergemeenschappen', en zo werden er dus vlinders aangetroffen die thuishoren in moerassige gebieden, in kuststreken, en op gekultiveerde gronden. Verdere gegevens over de plantengemeenschappen en biotopen van Antwerpen-Linkeroever kan men vinden in "Natuurwetenschappelijke studie en waardebeoordeling van de natuurgebieden op Antwerpen-Linkeroever" van de "Werkgroep Natuurbehoud Linkeroever", uitgegeven in 1979.

In verband met de werkwijze kan vermeld worden dat er een uitgebreide steekproef met merktekens werd genomen naar het al dan niet terugkeren van vlinders, die buiten losgelaten werden op enige afstand van de tunnel. Zonder het merken van de exemplaren, wat met een kleine verfstip gebeurde, was het moeilijk juiste telresultaten te bekomen, vooral in perioden van drukke vliegactiviteit. Hieruit is gebleken dat veruit het grootste deel van de vlinders na één bezoek genoeg had van de tunnel en niet weerkeerde.

Een ander proefje bestond erin alle vlinders van één soort te merken en ze te laten zitten in de gangen. Dit werd uitgevoerd met de exemplaren van Omphaloscelis lunosa Haworth omdat deze zo talrijk voorkwamen. Uit het aantal nieuwe vlinders kan men goed het verloop van de vliegactiviteit van de soort volgen. De resultaten zijn weergegeven in de volgende tabel :

	september							oktober					
	09	13	16	19	23	26	30	04	07	11	14	18	21
Aanwezige exemplaren	0	3	21	38	70	56	39	12	10	21	6	2	0
Reeds gemerkte exemplaren	0	0	3	14	23	31	23	8	4	17	5	2	0
Procentueel	0	0	14	36	33	55	59	67	40	81	83	100	0

Vele exemplaren ten slotte werden dood gevonden in de tunnel en deze werden dan verzameld voor preparatie. De mij onbekende vlinders en twijfelgevallen werden natuurlijk ook meegenomen voor determinatie. Enkele lokale soorten waren gedurende één of meer jaren relatief gewoon. Zo was bijvoorbeeld Myelois cribrella Hübner talrijk in 1979, Scopula marginepunctata Goeze gedurende al de jaren van het onderzoek, Agrotis ripae Hübner in 1977, Mythimna l-album Linnaeus in 1977, en Photedes fluxa Hübner in 1979. Ook nog het onderstrepen waard is de waarneming van de trekvlinder Palpita unionalis Hübner en het veelvuldige voorkomen van Omphaloscelis lunosa Haworth en Hoploclidrina ambigua Denis & Schiffermüller.

De lijst geeft voor elke soort het aantal exemplaren voor de jaren 1977, 1978 en 1979 met daarnaast de uiterste data waarop de soorten werden aangetroffen.

1977 1978 1979

HEPIALIDAE

1. *Hepialus sylvina* Linnaeus 11 9 15 17.08/13.09

COSSIDAE

2. *Zeuzera pyrina* Linnaeus 1 0 0 06.07
 3. *Cossus cossus* Linnaeus 0 0 1 11.07

ZYGAENIDAE

4. *Zygaena filipendulae* Linnaeus 0 0 1 04.08

PSYCHIDAE

5. *Psyche casta* Pallas 0 0 2 21.07/28.07

TINEIDAE

6. *Monopis ferruginella* Hübner 0 0 4 02.09

YPONOMEUTIDAE

7. *Argyresthia goedartella* Linnaeus 0 0 1 30.06

DECOPHORIDAE

8. *Hofmannophila pseudopretella* Stt. 2 0 1 13.07/16.09
 9. *Carcina quercana* Fabricius 0 0 1 13.07
 10. *Agonopterix arenella* Den. & Schiff. 0 0 2 05.05/31.10

GELECHIIDAE

11. *Anacampsis populella* Clerck 0 0 1 16.08
 12. *Brachmia rufescens* Haworth 0 0 1 13.07

TORTRICIDAE

13. *Pandemis cerasana* Hübner 0 0 1 13.07
 14. *Clepsis spectrana* Treitschke 0 0 3 03.06/20.08
 15. *Tortrix viridana* Linnaeus 1 0 0 02.07
 16. *Acleris variegana* Denis & Schiff. 0 1 2 08.08/16.09
 17. *Epiblema foenella* Linnaeus 0 1 1 12.08/13.08
 18. *Cacochroea grandaevana* Lien. & Zell. 0 0 2 08.06/18.06
 19. *Olethreutes lacunana* Den. & Schiff. 0 0 1 27.05

COCHYLIDAE

20. *Agapeta hamana* Linnaeus 1 0 4 09.07/16.09

PYRALIDAE

21. *Chilo phragmitella* Hübner 1 2 6 06.07/09.09
 22. *Calamotropha paludella* Hübner 1 0 0 23.07
 23. *Crambus perlella* Scopoli 1 8 21 26.06/13.08
 24. *Agriphila straminella* Den. & Schiff. 4 2 9 28.06/28.08

	1977	1978	1979	
25. <i>Agriphila tristella</i> Den. & Schiff.	0	28	48	28.07/08.09
26. <i>Agriphila inquinatella</i> Den. & Schiff.	0	1	0	28.08
27. <i>Agriphila latistria</i> Haworth	0	1	0	28.08
28. <i>Agriphila geniculea</i> Haworth	4	8	10	12.08/08.09
29. <i>Catoptria falsella</i> Den. & Schiff.	0	0	1	20.09
30. <i>Platytes alpinella</i> Hübner	0	1	1	28.07/08.08
31. <i>Schoenobius gigantella</i> Den. & Schiff.	2	0	0	28.06/12.08
32. <i>Paraponyx stratiotata</i> Linnaeus	1	0	0	05.09
33. <i>Evergestis forficalis</i> Linnaeus	0	0	1	08.08
34. <i>Evergestis extimalis</i> Scopoli	2	2	14	03.06/05.09
35. <i>Pyrausta purpuralis</i> Linnaeus	0	0	1	02.09
36. <i>Sitochroa verticalis</i> Linnaeus	0	1	2	28.07/30.07
37. <i>Ostrinia nubilalis</i> Hübner	0	1	0	27.07
38. <i>Eurrhpara hortulata</i> Linnaeus	0	1	1	09.06/08.08
39. <i>Pleuroptya ruralis</i> Scopoli	1	1	1	22.07/12.08
40. <i>Palpita unionalis</i> Hübner	1	0	0	29.10
41. <i>Aglossa pinguinalis</i> Linnaeus	1	1	5	09.07/12.08
42. <i>Galleria mellonella</i> Linnaeus	1	0	0	23.07
43. <i>Melissoblastes zelleri</i> Joannis	0	2	0	13.08/18.08
44. <i>Anerastia lotella</i> Hübner	0	2	1	22.07/31.07
45. <i>Myelois cribrella</i> Hübner	0	5	13	05.06/15.07

PTEROPHORIDAE

46. <i>Platyptilia gonodactyla</i> Den. & Schiff.	0	3	1	24.08/10.09
47. <i>Stenoptilia zophodactylus</i> Duponchel	0	0	1	31.08
48. <i>Pterophorus pentadactyla</i> Linnaeus	0	1	1	05.08
49. <i>Emmeline monodactyla</i> Linnaeus	2	0	4	08.08/29.10

LASIOCAMPIDAE

50. <i>Philudoria potatoria</i> Linnaeus	12	32	16	14.07/20.08
--	----	----	----	-------------

DREPANIDAE

51. <i>Drepana falcataria</i> Linnaeus	0	0	1	12.08
52. <i>Cilix glaucata</i> Scopoli	0	0	1	28.07

THYATIRIDAE

53. <i>Tethea ocularis</i> Hübner	0	0	1	27.06
54. <i>Tethea</i> or Denis & Schiffermüller	0	0	3	18.07/25.08

GEOMETRIDAE

55. <i>Cyclophora punctaria</i> Linnaeus	0	1	0	31.08
56. <i>Timandra griseata</i> Petersen	6	1	13	09.06/05.09
57. <i>Scopula marginepunctata</i> Goeze	48	24	46	06.06/27.09
58. <i>Idaea biselata</i> Hufnagel	1	0	0	22.06
59. <i>Idaea fuscovenosa</i> Goeze	0	0	1	25.07
60. <i>Idaea seriata</i> Schrank	3	3	0	28.06/20.09
61. <i>Idaea dimidiata</i> Hufnagel	0	1	7	27.06/15.08
62. <i>Idaea aversata</i> Linnaeus	1	0	1	30.06/30.07

1977 1978 1979

63. Xanthorhoe spadicearia Den. & Schiff.	1	0	1	04.08/12.08
64. Xanthorhoe ferrugata Clerck	0	1	0	10.05
65. Xanthorhoe fluctuata Linnaeus	1	6	11	02.06/21.10
66. Epirrhoe alternata Müller	0	0	1	27.06
67. Camptogramma bilineata Linnaeus	0	1	1	28.07/01.08
68. Pelurga comitata Linnaeus	3	1	5	08.08/06.09
69. Ecliptopera silaceata Den. & Schiff.	0	0	1	27.06
70. Thera juniperata Linnaeus	1	0	0	22.10
71. Operophtera brumata Linnaeus	1	23	117	29.10/13.12
72. Eupithecia linariata Den. & Schiff.	0	1	0	08.09
73. Eupithecia centaureata Den. & Schiff.	12	8	4	05.06/16.09
74. Eupithecia absinthiata Clerck	1	0	1	11.07/17.08
75. Eupithecia vulgata Haworth	0	0	1	16.06
76. Eupithecia subfuscata Haworth	0	0	3	04.08/11.08
77. Eupithecia succenturiata Linnaeus	4	3	5	15.08/27.09
78. Eupithecia innotata Hufnagel	0	0	1	01.08
79. Chloroclystis rectangularata Linnaeus	0	0	1	23.06
80. Aplocera efformata Guenée	1	2	7	09.06/30.10
81. Lomaspilis marginata Linnaeus	1	0	3	07.07/12.08
82. Opisthograptis luteolata Linnaeus	1	1	3	01.08/29.08
83. Epione repandaria Hufnagel	0	1	1	01.08/26.09
84. Ennomos autumnaria Werneburg	5	2	2	05.09/05.10
85. Ennomos alniaria Linnaeus	6	3	2	10.08/07.10
86. Selenia dentaria Fabricius	0	0	1	10.08
87. Crocallis elinguararia Linnaeus	1	0	5	11.07/12.08
88. Ourapteryx sambucaria Linnaeus	1	1	1	21.07/12.08
89. Colotois pennaria Linnaeus	0	2	14	13.10/10.11
90. Apocheima pilosaria Den. & Schiff.	0	1	0	25.03
91. Biston betularia Linnaeus	0	0	3	06.06/01.08
92. Agriopsis marginaria Fabricius	0	0	3	09.04/11.04
93. Erannis defoliaria Clerck	3	0	11	27.10/04.12
94. Ectropis crepuscularia Den. & Schiff.	0	0	6	25.07/11.08
95. Cabera pusaria Linnaeus	0	2	1	22.07/11.08
96. Cabera exanthemata Scopoli	0	1	5	02.06/25.08
97. Campaea margaritata Linnaeus	0	4	0	05.06/28.08

SPHINGIDAE

98. Smerinthus ocellata Linnaeus	0	1	2	27.06/08.08
99. Laothoe populi Linnaeus	8	3	19	26.05/25.08

NOTODONTIDAE

100. Phalera bucephala Linnaeus	6	3	5	09.06/12.08
101. Notodonta dromedarius Linnaeus	2	0	1	23.06/20.08
102. Pheosia tremula Clerck	7	2	13	30.05/05.10
103. Pheosia gnoma Fabricius	0	2	1	10.05/14.07
104. Pterostoma palpina Clerck	8	4	12	10.05/22.08
105. Ptilodon capucina Linnaeus	4	3	1	07.07/28.08
106. Eligmodonta ziczac Linnaeus	1	2	3	09.06/31.08
107. Clostera curtula Linnaeus	0	0	15	23.05/11.08

1977 1978 1979

LYMANTRIIDAE

108. <i>Orgyia antiqua</i> Linnaeus	1	0	0	08.10
109. <i>Euproctis chrysoorrhoea</i> Linnaeus	2	3	3	18.07/13.08
110. <i>Euproctis similis</i> Fuessly	0	0	3	01.08/04.08
111. <i>Leucoma salicis</i> Linnaeus	1	0	9	07.07/12.08

ARCTIIDAE

112. <i>Arctia caja</i> Linnaeus	5	2	12	14.07/22.08
113. <i>Spilosoma lubricipeda</i> Linnaeus	7	2	31	30.05/22.08
114. <i>Spilosoma luteum</i> Hufnagel	1	0	1	22.06/07.07
115. <i>Spilosoma urticae</i> Esper	5	0	1	24.06/23.07
116. <i>Phragmatobia fuliginosa</i> Linnaeus	1	2	42	14.07/30.08

NOLIDAE

117. <i>Meganola albula</i> Denis & Schiff.	0	1	0	30.07
---	---	---	---	-------

• NOCTUIDAE

118. <i>Euxoa tritici</i> Linnaeus	3	0	1	12.08/29.08
119. <i>Euxoa cursoria</i> Hufnagel	1	0	1	07.07/29.08
120. <i>Agrotis vestigialis</i> Hufnagel	1	1	0	12.08/08.09
121. <i>Agrotis segetum</i> Denis & Schiff.	0	0	4	13.06/11.08
122. <i>Agrotis exclamationis</i> Linnaeus	14	2	5	13.06/11.10
123. <i>Agrotis ipsilon</i> Hufnagel	1	1	1	19.09/13.12
124. <i>Agrotis puta</i> Hübner	5	2	4	23.05/29.09
125. <i>Agrotis ripae</i> Hübner	17	1	1	22.06/12.08
126. <i>Axylia putris</i> Linnaeus	0	3	1	30.06/10.08
127. <i>Ochropleura plecta</i> Linnaeus	1	2	8	26.05/29.08
128. <i>Noctua pronuba</i> Linnaeus	47	6	15	09.06/29.09
129. <i>Noctua comes</i> Hübner	10	8	6	28.06/29.09
130. <i>Noctua janthina</i> Denis & Schiff.	2	0	0	23.07
131. <i>Lycophotia porphyrea</i> Den. & Schiff.	0	2	0	30.07/10.08
132. <i>Diarsia mendica</i> Fabricius	1	0	0	12.08
133. <i>Diarsia rubi</i> Vieweg	5	2	16	09.06/01.10
134. <i>Xestia c-nigrum</i> Linnaeus	16	16	15	16.06/12.11
135. <i>Xestia xanthographa</i> Den. & Schiff.	127	101	80	01.08/11.10
136. <i>Discestra trifolii</i> Hufnagel	18	1	0	22.06/05.09
137. <i>Mamestra brassicae</i> Linnaeus	9	6	7	06.06/29.09
138. <i>Melanchra persicariae</i> Linnaeus	0	0	1	04.08
139. <i>Lacanobia suasa</i> Denis & Schiff.	3	1	3	02.06/28.08
140. <i>Lacanobia oleracea</i> Linnaeus	12	6	8	20.06/28.07
141. <i>Hecatera bicolorata</i> Hufnagel	0	1	1	28.06/14.07
142. <i>Hadena bicurris</i> Hufnagel	0	0	2	06.06/13.06
143. <i>Orthosia stabilis</i> Denis & Schiff.	0	0	1	25.03
144. <i>Orthosia incerta</i> Hufnagel	0	4	1	25.03/22.04
145. <i>Orthosia gothica</i> Linnaeus	0	0	1	25.03
146. <i>Mythimna ferrago</i> Fabricius	2	2	28	23.06/20.08
147. <i>Mythimna impura</i> Hübner	2	7	14	30.06/12.08
148. <i>Mythimna albipuncta</i> Den. & Schiff.	1	0	0	23.08

1977 1978 1979

149.	<i>Mythimna pallens</i> Linnaeus	10	2	2	20.06/20.09
150.	<i>Mythimna l-album</i> Linnaeus	8	0	1	23.07/22.10
151.	<i>Mythimna obsoleta</i> Hübner	1	1	3	16.06/20.08
152.	<i>Mythimna comma</i> Linnaeus	2	0	4	27.06/17.07
153.	<i>Cucullia asteris</i> Denis & Schiff.	0	1	0	larva
154.	<i>Calophasia lunula</i> Haworth	0	0	1	06.06
155.	<i>Eupsilia transversa</i> Hufnagel	1	0	0	17.11
156.	<i>Agrochola circellaris</i> Hufnagel	0	1	4	19.09/31.10
157.	<i>Agrochola lota</i> Clerck	8	1	0	08.10/29.10
158.	<i>Agrochola lychnidis</i> Den. & Schiff.	1	2	0	23.09/07.10
159.	<i>Omphaloscelis lunosa</i> Haworth	371	290	151	12.09/30.10
160.	<i>Xanthia togata</i> Esper	0	0	1	29.09
161.	<i>Xanthia icteritia</i> Hufnagel	9	11	11	05.09/11.10
162.	<i>Xanthia ocellaris</i> Borkhausen	3	1	1	29.09/14.10
163.	<i>Acronicta aceris</i> Linnaeus	0	0	1	16.06
164.	<i>Acronicta rumicis</i> Linnaeus	1	0	2	02.06/22.08
165.	<i>Simyra albovenosa</i> Goeze	1	0	2	01.08/12.08
166.	<i>Cryphia raptricula</i> Denis & Schiff.	1	3	4	25.07/08.09
167.	<i>Amphipyra tragopogonis</i> Clerck	0	0	1	06.10
168.	<i>Talpophila matura</i> Hufnagel	14	4	5	08.08/23.08
169.	<i>Euplexia lucipara</i> Linnaeus	0	0	1	14.07
170.	<i>Phlogophora meticulosa</i> Linnaeus	13	12	9	29.08/14.11
171.	<i>Cosmia trapezina</i> Linnaeus	0	0	1	22.08
172.	<i>Apamea monoglypha</i> Hufnagel	18	9	8	28.06/20.08
173.	<i>Apamea lithoxylea</i> Denis & Schiff.	2	0	3	27.06/21.07
174.	<i>Apamea remissa</i> Hübner	0	1	0	20.07
175.	<i>Apamea sordens</i> Hufnagel	1	0	4	06.06/21.07
176.	<i>Apamea ophiogramma</i> Esper	0	2	2	11.07/27.07
177.	<i>Oligia latruncula</i> Denis & Schiff.	0	0	5	06.06/27.07
178.	<i>Oligia fasciuncula</i> Haworth	0	0	1	30.06
179.	<i>Mesoligia furuncula</i> Denis & Schiff.	4	4	9	21.07/13.09
180.	<i>Mesoligia literosa</i> Haworth	0	0	1	11.08
181.	<i>Mesapamea secalis</i> Linnaeus	2	0	4	07.07/05.09
182.	<i>Photedes extrema</i> Hübner	0	1	1	05.06/13.06
183.	<i>Photedes fluxa</i> Hübner	0	2	19	21.07/04.08
184.	<i>Photedes pygmina</i> Haworth	0	2	0	31.08/11.10
185.	<i>Luperina testacea</i> Denis & Schiff.	117	59	43	15.08/11.10
186.	<i>Hydraecia micacea</i> Esper	1	3	0	28.08/23.10
187.	<i>Gortyna flavago</i> Denis & Schiff.	0	1	0	16.09
188.	<i>Celaena leucostigma</i> Hübner	1	1	0	20.08/06.09
189.	<i>Archanara geminipuncta</i> Haworth	10	0	3	15.08/08.09
190.	<i>Archanara sparganii</i> Esper	1	0	0	29.08
191.	<i>Rhizedra lutosa</i> Hübner	16	3	0	29.09/30.10
192.	<i>Arenostola phragmitidis</i> Hübner	1	0	0	23.08
193.	<i>Coenobia rufa</i> Haworth	1	0	0	17.08
194.	<i>Hoplodrina alsines</i> Brahm	3	4	8	28.06/09.09
195.	<i>Hoplodrina ambigua</i> Denis & Schiff.	88	14	28	08.06/08.10
196.	<i>Caradrina morpheus</i> Hufnagel	0	0	7	16.06/21.07
197.	<i>Caradrina clavipalpis</i> Scopoli	4	4	0	22.06/14.10
198.	<i>Chilodes maritimus</i> Tauscher	1	0	0	09.07

	1977	1978	1979	
199. <i>Deltote bankiana</i> Fabricius	0	7	2	09.06/01.08
200. <i>Earias clorana</i> Linnaeus	1	0	0	12.08
201. <i>Diachrysis chrysitis</i> Linnaeus	5	0	3	09.06/20.08
202. <i>Autographa gamma</i> Linnaeus	33	8	3	22.06/30.10
203. <i>Abrostola triplasia</i> Linnaeus	1	0	0	20.08
204. <i>Catocala nupta</i> Linnaeus	4	1	2	05.09/25.10
205. <i>Scoliopteryx libatrix</i> Linnaeus	2	4	0	08.04/22.10
206. <i>Rivula sericealis</i> Scopoli	0	0	1	01.09
207. <i>Hypena proboscidalis</i> Linnaeus	0	12	17	06.06/11.10

Literatuur :

- DE PRINS, W.O., 1977-1978 : Katalogus van de Antwerpse Lepidoptera, deel 2 : Microlepidoptera, Pyralidae, Crambinae, als bijlage bij PHEGEA 5 en 6.
- HACKRAY, J. & SARLET, L.G., 1975-1979 : Catalogue des Macrolépidoptères de Belgique, deel 2 : Sphingoidea, Bombycoidea, Noctuidae (part), als bijlage bij LAMBILLIONEA 75 tot 78.
- HEIMANS, E., HEINSIUS, H.W. & THYSSE, J.P., 1899 (21ste druk, 1965) : Geïllustreerde flora van Nederland, Amsterdam.
- JANSSEN, A., 1966-1970 : Lijst van Lepidoptera uit de Antwerpse omgeving, in SCHAKEL 4(2) tot 8(2).
- JANSSEN, A., 1970-1977 : Lijst van Lepidoptera uit de Antwerpse omgeving, addenda, in SCHAKEL en PHEGEA.
- LEMPKE, B.J., 1959-1970 : Catalogus der Nederlandse Macrolepidoptera, supplementen 6 tot 16, in Tijdschr.Ent.Amsterdam, 102-113.
- LEMPKE, B.J., 1976 : Naamlijst van de Nederlandse Lepidoptera, Bibliotheek K.N.N.V., nr. 21.
- SOUTH, R., 1907 (nieuwe uitgave, 1948) : The moths of the British Isles, London.

Summary : In 1977, 1978 and 1979 the author scrupulously noted down every moth he saw in the tunnel under the Scheldt at Antwerp. The moths were attracted by the entrance lights of the said tunnel. Omphaloscelis lunosa Haworth was the most common species.

Résumé : L'auteur a scrupuleusement noté chaque papillon de nuit qu'il rencontrait dans le tunnel sous l'Escaut à Anvers, pendant les années 1977, 1978 et 1979. Ces insectes étaient attirés par les lampes de l'entrée du tunnel. Omphaloscelis lunosa Haworth était l'espèce la plus commune.

Joris JANSSENS, Korte Leemstraat 15a, 2000 ANTWERPEN.